

РЕШЕНИЕ

№ 5271

гр. София, 07.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 30.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **5626** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.204, ал.4 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е след постановяване на определение № 2978/03.06.2015 г., по адм.д. № 3843 / 2015 г. по описа на АССГ (за разделяне на производството), като е образувано настоящото адм.д. № 5606/2015 г. по описа на АССГ. С определение от 12.06.2015 г., постановено по адм.д. № 5606/2015 г. по описа на АССГ, съдът е разделил производството по исковете срещу четиримата ответници, като под № 5606/2015 г. е оставен за разглеждане искът на И. А. К. срещу Националната агенция по приходите.

Видно от определение от 30.07.2015 г., постановено по адм.д. № 5606/2015 г. по описа на АССГ, ищецът е претендирал присъждане на имуществени вреди в размер на 1369,76 лева и неимуществени вреди в размер на 2000 лева, произтичащи от тенденциозни действия и бездействия, както и административен произвол на длъжностни лица при ТД на НАП, С. град, ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска

С решение № 7955/15.12.2015 г., постановено по адм.д. № 5606/2015 г. по описа на АССГ, искът срещу НАП за присъждане на имуществени вреди в размер на 1369,76 лева и неимуществени вреди в размер на 2000 лева, произтичащи от тенденциозни действия и бездействия, както и административен произвол на длъжностни лица при ТД на НАП, С. град ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска са отхвърлени като недоказани.

Във връзка с проведен инстанционен съдебен контрол за законосъобразност, ВАС, с решение № 5489 / 03.05.2017 г. е обезсилил решение № 7955/15.12.2015 г., постановено по адм.д. № 5606/2015 г. по описа на АССГ и е върнал делото за продължаване на съдопроизводствените действия съобразно дадените указания. Видно от мотивите на касационното съдебно решение първоинстанционният съд не е бил надлежно сезиран с искова молба, която да отговаря на изискванията на чл. 127 ГПК, вр. чл. 144 АПК. Счел е, че като е приел, че е редовно сезиран с иск по чл.1, ал.1 ЗОДОВ и се е произнесъл по същество на посоченото по-горе основание, първоинстанционният съд е постановил недопустимо решение, тъй като правото на съдебно производство е било упражнено ненадлежно.

Изпълнявайки задължителните указания на касационната инстанция, АССГ с разпореждане № 4200 от 22.06.2017 г. е дал указания до ищеца за отстраняване на нередовностите на исковата молба.

В изпълнение на съдебното разпореждане, с молба от 04.07.2017 г. ищецът е направил уточнения на исковата молба, с което е претендирал:

- обезщетение в размер на 1000 лева за неимуществени вреди, причинени му от издаване на Акт № П-22221914075572-004-01 от 08.01.2015 г., в частта, отменена като незаконосъобразна с решение № 8021/17.01.2015 г., постановено по адм.д. № 3843/2015 г. по описа на АССГ;

- обезщетение в размер на 1000 лева за неимуществени вреди, причинени му от издаване на Акт № П-22221914075572-004-01 от 08.01.2015 г., в частта, отменена като незаконосъобразна с решение № 1619/08.02.2017 г., постановено по адм.д. № 2218/2016 г. по описа на ВАС;

- обезщетение в размер на 1000 лева за неимуществени вреди, причинени му от незаконни действия и бездействия по подадено заявление по чл. 519 ГПК вх. № 94-А-436 / 01.12.2014 г. с искане за изплащане на сумата от 2000 лева по изпълнителен лист от 14.02.2014 г., издаден по адм.д. № 14599/2012 г. по описа на АССГ и незаконни действия и бездействия по изпълнение на решение № 8021 / 17.01.2015 г., постановено по адм.д. № 3843/2015 г. по описа на АССГ в частта, в която се изпраща делото на директора на ТД на НАП – С. град за ново произнасяне.

Ищецът претендира и обезщетение за забава в размер на законната лихва върху горните главници, считано от датата на увреждането до окончателното изплащане на сумите.

При горното уточнение на исковата молба, съдът е постановил определение № 6834/04.10.2017 г., с което по реда на чл. 140, ал. 3 ГПК е изготвил проект за доклад по делото, в който е приел, че е сезиран с иск срещу Националната агенция по приходите (ответник) за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в общ размер на 1000 лева, причинени в периода от 01.12.2014 г. до 08.02.2017 г. от незаконосъобразен административен акт – Акт за прихващане или възстановяване № П-22221914075572-004-01 / 08.01.2015 г. на НАП, ТД С. град, отменен от съда, и от незаконосъобразно бездействие на органите на НАП, изразяващо се в неизпълнение на съдебно решение и отказ да се образува и проведе производство по чл. 519 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Съдът е постановил решение № 1813 от 20.03.2018 г., с което е осъдил Националната агенция по приходите да заплати на И. А. К. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 500 лева, причинени в периода от 01.12.2014 г. до 08.02.2017 г. поради незаконосъобразен административен акт – Акт за прихващане или възстановяване №

П-22221914075572-004-01/08.01.2015г. на НАП, ТД С. град, отменен от съда, и поради незаконосъобразно бездействие на органите на НАП, изразяващо се в отказ да се образува и проведе производство по чл. 519 ГПК за изплащане на присъдена сума с решение № 1678 от 06.02.2014 г. на Върховния административен съд по адм.д. № 9152/2013г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 06.02.2014 г. до окончателното ѝ изплащане.

Решението е обжалвано и от двете главни страни. С разпореждане от 03.05.2018 г. съдът по свой почин е образувал производство по реда на чл. 176 АПК, констатирайки, че „не се е произнесъл по цялата искова претенция, а именно – по размера на сумата над 500 лева, присъдена като обезщетение на ищеца с Решение № 18/13 от 20.03.2018 г., до пълния предявен размер на иска от 1000 лева“ и е насрочил делото за разглеждане в о.с.з. на 18.05.2018 г. В о.с.з. на 18.05.2018 г. съдът е номерирал исковете (по уточнителното заявление на ищеца) с поредни точки 1, 2 и 3. Постановил е допълнително решение, обективизирано в протокола от проведеното на 18.05.2018 г. о.с.з., в чиито мотиви е посочил, че „съдът се е произнесъл само по първия предявен иск, като е уважил частично и е присъдил обезщетение в размер на 500,00 лв., въпреки че са изложени мотиви относно целия иск ... съдът намира, че отказът да се образува производство по реда на чл. 519 ГПК и незаконосъобразното прихващане на присъденото обезщетение е в пряка причинно-следствена връзка с причинените неимуществени вреди... Претенцията за заплащане на неимуществени вреди е доказана по основание и следва да бъде уважена до размера на 500.00 лв., както това е направено с диспозитива на съдебното решение, а за останалата част над този размер искът следва да бъде отхвърлен“. Съобразно горните мотиви е допълнено решението със следния диспозитив: „Отхвърля иска на И. А. К. срещу Национална агенция за приходите за заплащане на неимуществени вреди за периода от 01.12.2014 г. до 08.02.2017 г. за размера над 500.00 лв. до пълния предявен размер от 1000 лв.“

Съдът е приел, че „производството следва да бъде разделено, като обективно и субективно съединените иски по т. 2 и т. 3 от уточнителната молба се разделят – всеки от тях за заплащане на по 1000 лв. неимуществени вреди“.

Именно във връзка с това определение е образувано и настоящото адм.д. № 5626/2018 г. за разглеждане на иска по т. 2 от заявлението на ищеца – за присъждане на обезщетение в размер на 1000 лева за неимуществени вреди, причинени от издаване на Акт № П-22221914075572-004-01 от 08.01.2015 г., в частта, отменена като незаконосъобразна с решение № 1619/08.02.2017 г., постановено по адм.д. № 2218/2016 г. по описа на ВАС;

При горната фактическа обстановка съдебен състав на АССГ е счел образуваното въз основа на протоколно определение на АССГ от 18.05.2018 г., постановено по адм.д. № 5214/2017 г., адм.д. № 5626/2018 г. с предмет – „разглеждане на иска по т. 2 от заявлението на ищеца“ за недопустимо и с определение № 3610/07.06.2018 г. е прекратил производството по делото. Във връзка с проведен инстанционен контрол за законосъобразност състав на IV г.о. на ВАС по адм.д. № 11016/2018 г. е отменил определение № 3610/07.06.2018 г. на АССГ, постановено по делото и е върнал същото за продължаване на съдопроизводствените действия.

В срока по чл.131, ал.1 ГПК е постъпил писмен отговор от Национална агенция за приходите, с който е изразено становище за неоснователност и недопустимост на предявения иск. Счита, че настоящето производство по иска, по който е налице постановен акт по същество е недопустимо. Излага още, че от заявлението не може да

се направи категоричен и обоснован извод за претърпени от ищеца конкретни неимуществени вреди, определени по основание и размер, които да са пряка и непосредствена последица от посочени действия и бездействия на длъжностни лица при ТД на НАП С. град. Излага доводи, че наличието на незаконосъобразен акт, действие или бездействие, само по себе си не води до извод за нанесени имуществени и неимуществени вреди на адресата на акта, действие или бездействие. Сочи, че настъпването на вреди следва безспорно да се докаже, както и че в случая липсват каквито и да е било доказателства за действително претърпени вреди. Ответникът излага, че няма данни, нито каквито и да са доказателства за твърдени незаконосъобразни действия и бездействия. Сочи, че в исковата молба не е посочен и индивидуализиран субектът на отговорността, което също съществено ограничава правото на защита на НАП, както и че не се сочат или прилагат никакви доказателства за претърпени огорчения, тревоги, тормоз и отношение, заплашващо физическо оцеляване на лицето. Ответникът излага съображения, че оплакванията на ищеца са общи, неконкретизирани твърдения, които може да се приеме, че изразяват едно общо недоволство и неудовлетвореност на лицето, но не може да се приеме, че НАП е отговорен за всички посочени институции, с които лицето е имало досег – „административно-съдебно-полицейска мафия“, която тормози лицето и семейството му повече от 20 години. Сочи се още, че е недопустимо на база отменен от съда един административен акт, да се правят изводи за лошо административно обслужване. Ответникът излага, че не е налице нито една от предвидените кумулативни предпоставки, за да възникне право на обезщетение по този ред. Прави възражение срещу искането за разноски, а в условията на евентуалност за прекомерност. Претендира разноски.

СГП счита, че искът е неоснователен. Действително има постановен незаконосъобразен акт, но от него не може да се направи извод, че именно вследствие на този акт са причинени вреди.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното.

Безспорно по делото се установява, че по отношение на ищеца е издаден Акт за прихващане или възстановяване № П-22221914075572-004-01/08.01.2015г. на НАП, ТД С. град.

Посоченият акт е постановен по образувано производство въз основа на резолюция за извършване на проверка №П-22221914075572-ОРП-01/16.12.2014г., издадена от главен инспектор по приходите при ТД на НАП-С., по която е възложена проверка по прихващане или възстановяване. В хода на проверката е установено, че към 08.01.2015 г. ищецът имал изискуеми публични задължения по изпълнително дело №1685/2010г. към 08.01.2015г. в размер на 1369,76 лв., от които – главница в общ размер на 994,00 лв. и лихва в размер на 375,76лв. Публичните задължения произтичали от задължения за съдебни разноски както следва: по гр.д.№28/2002г. на РС-Мездра в размер на 205 лева (от които 85 лв. главница и 120 лв. лихва); и по гр.д.№814/2008г. на РС-Радомир в размер на 1160, 76 лв (от които 904 лв. главница и 255,76 лв. лихва).

Предвид установените изискуеми публични задължения органът по приходите не е изплатил присъденото обезщетение по реда на чл.519 от ГПК, а е постановил Акт за прихващане или възстановяване №П-22221914075572-004-01/08.01.2015г. С Акта дължимите публични задължения в размер на 1369,76 лв са прихванати от

присъденото обезщетение, като е определена сума за изплащане от 630,24 лева. Недоволен от действията на служителите на НАП и от постановения Акт, ищецът го е обжалвал пред съда.

С решение № 8021 от 17.12.2015г. на АССГ по адм.д.№3843/2015г. актът за прихващане или възстановяване е отменен в частта му, с която е прихваната сумата 205 лева, представляваща съдебни разноски по делото пред РС – Мездра, като погасено по давност задължение. В останалата част актът е оставен в сила. А с решение №1619 от 08.02.2017г. на ВАС по адм.д.№2218/2016г. е потвърдено решението на АССГ в отменителната му част и е отменено в частта, с която се потвърждава Акта. ВАС е отменил и прихващането на дължимите суми по делото пред РС – Радомир в размер на 1160, 76 лв, като незаконосъобразно

В с.з. от 21.3.2023 г. е прието заключение по СМЕ, от което се установява, че у ищеца К. е налице разстройство в адаптацията на личността, със смесено нарушение на емициите и поведението. Тези нарушения се коренят в това, че той е обременен наследствено и фамилно с психична патология от граничната област. Още в детството и юношеството е имал девиантни прояви, поради което се е налагало психиатрично лечение в детска психиатрична клиника, бил е контингент на Детска педагогическа стая, а в следващите възрастови периоди е бил осъждан за криминално деяние, бил е настаняван за лечение по чл. 36 ЗНЗ. Не е могъл да се адаптира в професията и семейството, на негово име са издадени множество психиатрични документи с повтарящи се диагнози. Той е пенсиониран с трайна загуба на трудоспособност и психиатрична диагноза от граничната област. Във всички документи диагнозата е личностово разстройство с водещи особености параноидна разновидност. Налице са и други елементи – нарцисизъм, застойност, свръхценностни конструкции, демонстративност. В резултат, всяко събитие, различно от неговата преценка и нагласа, той преживава като травматично. Колкото е по-изразена разликата между очакване и реалност, толкова по-интензивно е преживяването. В заключение вещото лице сочи, че е налице причинна връзка между незаконния акт и настъпилите вреди за личността.

При ищеца е било налице разстройство в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението. Тези нарушения описват един и същ механизъм – влошаване състоянието му под влияние на конкретни интензивни неблагоприятни фактори.

Освидетелстването е извършено през февруари 2023 г.

В с.з. вещото лице посочи, че е възможно, въз основа на събраните доказателства да се направи извод за наличие на причинна връзка. Този извод се прави въз основа на направения от ищеца самоотчет.

В това производство е разпитан св. Х. Х. Ц.. От показанията му се установява, че са приятели с ищеца от много години. Свидетелят е присъствал на негово искане да му бъдат изплатени едни присъдени суми, плюс лихвите в данъчното, в общината. Той не бил приет в стаята. В коридора му бил представен един лист формат А4, който той прегледал и казал, че липсват лихвите. Тогава възникнал спор, с лек тон и служителката не се съгласила с неговото искане за изплащане на лихвите. След един кратък спор тя отишла в дъното на коридора и извикала своята шефка, която застъпила позицията на своята служителка и отказали да му изплатят тези лихви. Доколкото си спомня, от 2015 година иска тези лихви. Вече осем години станали и още не са му изплатени. От него знае, че не са му изплатени. Той разчитал на тези пари, защото това му било като някакъв доход. Няма друг доход, освен ако нещо на

вторични суровини е връщал. Част от сумата, която той очаквал да получи, не я получил и това било голямо разочарование и огорчение за него. Той е бил в много силен стрес, шок. Толкова силен стрес и шок, че след два дни се изприщил целия по лицето. Свидетелят не е присъствал, но разбрал от обща приятелка, че след това е потърсил медицинска помощ и че са ходили на лекар. Това, което иска да сподели и което е видял е, че когато отишъл в кантората на неговия адвокат, той лежал на земята. Не бил хич добре. Било му прилошало, вдигнал кръвно. На земята имало един много хубав килим и той - на него. Кръвното му било в някакви високи стойности. Около 200 - 220 била горната граница. При адвоката имало апаратче за кръвно и при него му било премерено. Знае, че имало някакво друго дело и е изненадан, че не се е приключил въпроса. Това негово физическо състояние било заради тези пари.

Съдът, като взе предвид така установеното, както и становищата на страните, намира следното:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.

Законът за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ предвижда, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ длъжимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите.

Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми.

В тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите предпоставки по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата.

Съгласно тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т.гр. дело № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването. В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване.

Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в

резултат от действие на акт, противоречащ на закона. Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като незаконосъобразен -член 204, ал. 1 от АПК, който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация.

Безспорно по делото се установява първата от кумулативно необходимите предпоставки за основателността на иска, а именно – постановен административен акт, впоследствие отменен като незаконосъобразен, с влязло в сила съдебно решение. Видно от установеното, Акт№ П-22221914075572-004-01 от 08.01.2015 г., частично е отменен като незаконосъобразен с решение № 1619/08.02.2017 г., постановено по адм.д. № 2218/2016 г. по описа на ВАС.

На следващо място, въз основа на събраните по делото доказателства следва да се направи извод, че именно вследствие на този незаконосъобразен акт ищецът е претърпял неимуществени вреди. Видно от установеното по-горе, в резултат на това, че ищецът не получил очаквани от него пари, изпаднал в силен стрес, шок, изприщил се, повлияло се кръвното му налягане. Т.е., установяват се другите две предпоставки за основателността на иска, а именно – причинна връзка и вреди. Следва да се посочи, че тази причинна връзка се установява по отношение на част от описаните вреди. В този смисъл това са вредите, описани по-горе. Причинна връзка с други твърдени вреди, вкл. психичния статус на ищеца, видно и от заключението по СПЕ не се установява вследствие от отменения акт, а е вследствие от установените и описани по-горе наследствени и семейни фактори.

Ето защо следва да се приеме, че искът е основателен. Установява се наличието на предпоставките на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за основателността на разглеждания иск, поради което следва да се присъди обезщетение за причинените неимуществени вреди.

По отношение на неговия размер.

На основание чл. 52 ЗЗД следва да се определят по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на [чл. 52 ЗЗД](#) е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

Такива обстоятелства, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди по искове с пр. осн. [чл. 1, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ](#), са: личността на увредения, данните за предишни правонарушения, начина му на живот и обичайната среда, отражението върху личния, обществения и професионалния живот, разгласа и публичност, стигнало ли се е до разстройство на здравето, а ако увреждането на здравето е трайно, каква е медицинската прогноза за развитието на заболяването както и всички обстоятелства, имащи отношение към претърпените морални страдания, преценявани с оглед конкретиката на случая.

Във всички случаи на приложение на [чл. 52 ЗЗД](#), база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди са стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането.

В случая, от една страна следва да се има предвид това, че ищецът е търпял болки и страдания. Нарушено е извършването на ежедневните дейности, тревожност, безпокойство. Болките и страданията са били с със сравнително висок интензитет, но за кратко време.

От друга страна, следва да се има предвид отосително краткият период, в който ищецът е търпял вреди; , не се установява трайно увреждане на здравето. Страданията са били с висок интензитет, но са отшумели.

Ето защо съдът намира, че справедливото обезщетение следва да се определи в размер на 500 лв. Искът за разликата до пълния предявен размер следва да се отхвърли.

По разноските. Предвид частичната основателност на исковете, както и предвид фактичката и правна сложност на делото, то следва да се присъдят разноски на ищеца. На основание чл. 38, ал. 2 ЗАдвокатурата, вр. чл. 26, ал. 2 ЗАдв., вр. чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба №1 за минималните адвокатски възнаграждения следва да се определи възнаграждение в разме на 400 лв.

На основание чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ (Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.), вр. Чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ следва да се определи юрисконсултско възнаграждение от 200 лв. съобразно отхвърлената част на иска.

Ето защо следва да се присъдят разноски от 200 лв. по компенсация.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на СРС разноските за СПЕ сразмерно с уважената част от иска, а именно – 250 лв.

Въз основа на тези мотиви съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната агенция по приходите да заплати на И. А. К., ЕГН [ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди в размер на 500 лева, причинени поради незаконосъобразен административен акт – Акт за прихващане или възстановяване №П-22221914075572-004-01/08.01.2015г. на НАП, ТД С. град, в частта, отменена с решение на ВАС - № 1619/8.2.2017 г., постановено по адм.д. № 2218/2016 г. на ВАС, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 08.02.2017 г. до окончателното ѝ изплащане като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата до пълния предявен размер от 1000 лв.

ОСЪЖДА Националната агенция по приходите да заплати на Административен съд София-град разноски в размер на 250 лева.

ОСЪЖДА Националната агенция по приходите да заплати на адвокат А. Н. Ж. адвокатско възнаграждение в размер на 200 лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от уведомлението за изготвянето му.

СЪДИЯ: